

SKOLVAL

2014

FÖR
KONTROLLANTER

VÄLKOMMEN!

Du som läser det här är antagligen utsedd som kontrollant för Skolval 2014. Kanske är du elev, kanske förälder eller lärare. Oavsett har du en viktig uppgift i att se till att skolvalet på din skola går korrekt till och att alla röster räknas på ett riktigt sätt.

Som kontrollant blir dina uppgifter framförallt aktuella under dagen då skolval anordnas och när resultatet från alla skolval ska räknas samman. Inget hindrar dock att du pratar med dem som arrangerar skolvalet på din skola innan valet, för att se till att de har planerat skolvalet på rätt sätt och att allt ser bra ut inför själva valdagen och inför rösträkningen. På det sätt kan du som kontrollant också vara en trygghet för dem som arrangerar valet, om de själva känner sig osäkra på vad som gäller eller på hur valet ska läggas upp.

I den här introduktionen tar vi upp några av de viktigaste punkterna för din uppgift. Exakta instruktioner för valets genomförande får ni med valsedlarna ungefär en vecka innan skolvalet.

Om du undrar över något är du varmt välkommen att kontakta oss via e-post info@skolval2014.se.

Vänliga Hälsningar,
Mattias Hallberg
Ordförande Sveriges Elevkårer

VARFÖR BEHÖVS KONTROLLANTEN?

Anledningen till att det behövs en kontrollant för varje skola som deltar i Skolval 2014 är att valresultatet ska vara så tillförlitligt och trovärdigt som möjligt.

När en elev deltar i ett skolval är det för att ta ställning. När väldigt många elever deltar i ett och samma skolval, eller i väldigt många skolval runt om i Sverige, så tar väldigt många personer ställning på en och samma gång. En elev som deltar i ett skolval i Trelleborg vill naturligtvis att samma regler ska gälla på hans eller hennes skola som i Haparanda, så att resultatet kan jämföras och alla kan delta på samma villkor.

I ett skolval finns också många personer och aktörer som har intresse i valet, antingen i själva genomförandet eller i valresultatet. Från politiska partier, partipolitiska ungdomsförbund och olika intresseorganisationer finns det ett intresse av att valresultatet ska luta åt ett visst håll. Från enskilda elever och lärare på skolan kan det finnas samma intresse.

När yngre personer deltar i ett val, som de många gånger arrangerar själva, väcks också frågor om vad skolval bör vara eller vilken roll skolval ska spela på skolan. Skolval utgör inte en del av undervisningen – det är inte obligatoriskt att rösta eller en del av en lektion att rösta i skolval – även om aktiviteter före och efter mycket väl kan ligga inom ramen för undervisningen.

Utanför skolan finns också media som bevakar Skolval 2014 och skriver artiklar som kan vinklas på olika sätt eller få olika inverkan på skolvalet. Det här är något som du som kontrollant måste vara beredd att hantera, särskilt med tanke på de krav som ställs på skolvalet för att skolan ska kunna rapportera in sitt resultat.

Mitt i allt detta ska förhoppningsvis du som kontrollant stå, med förnuft och känsla för hur ett tillförlitligt och trovärdigt skolval ska anordnas, utifrån de instruktioner för valets genomförande som du får ungefär en vecka innan skolvalet. Ditt viktigaste uppdrag blir att säkerställa att alla röster kommer fram. Det elever själva vill rösta på ska också vara det som syns i röstsammanställningen som rapporteras in till Skolval 2014.

VILKA ÄR KONTROLLANTENS UPPGIFTER?

1. ÖVERVAKA VALET

Första uppgiften för dig som kontrollant är att övervaka valet på plats under den dag som skolvalet anordnas. En kontrollant förväntas närvara under hela röstningsproceduren, ungefär på samma sätt som valförrättare i det riktiga valet, men kan hålla sig i bakgrunden. Du kan till exempel sitta bredvid de röstmottagare som tar emot rösterna. Det är också viktigt att du närvarar när röstmottagarna och andra funktionärer får sina instruktioner, för att se till att alla instruktioner är korrekta.

2. LEDA RÖSTRÄKNINGEN

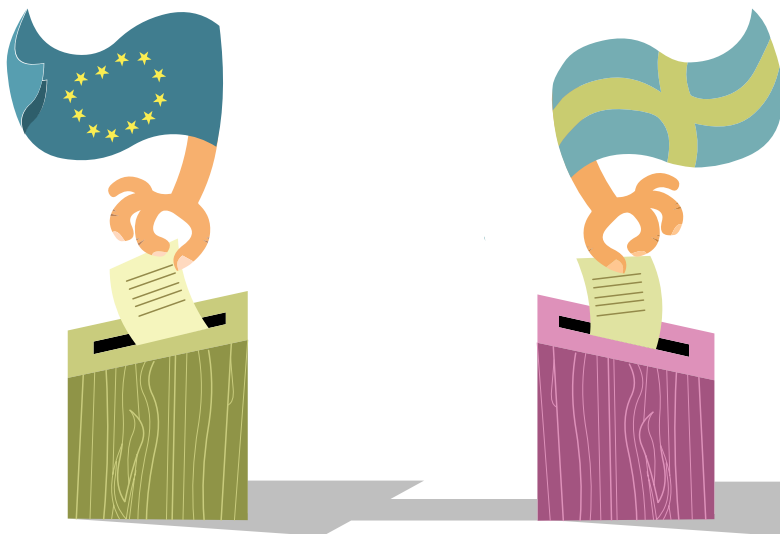
Andra uppgiften för dig som kontrollant är att leda sammanräkningen av röster, efter att röstningen är avslutad. I instruktionerna för valets genomförande finns mer information om hur sammanräkningen ska gå till. Till din hjälp har du rösträknare. Det är antingen samma personer som tidigare varit röstmottagare eller nya funktionärer. Vem som är lämplig att vara rösträknare beror på vilken roll de haft kring andra aktiviteter före och efter skolvalet. Röstmottagare kan fungera även som rösträknare, det viktigaste är att de måste vara helt oberoende. Det är kontrollantens ansvar att rekrytera rösträknare i samarbete med dem som arrangerar Skolval 2014 på din skola.

3. RAPPORTERA IN RÖSTER

Sista uppgiften för dig som kontrollant är att rapportera in rösterna till Skolval 2014. Det gör du på skolval2014.se, under fliken "Rapportera valresultat". För att kunna logga in på sidan behöver du inloggningsuppgifter, som du och den som är angiven som ansvarig arrangör fått skicka till er via e-post. Om du inte har kvar e-post-meddelandet kan du få inloggningsuppgifterna skickade till dig igen via skolval2014.se. Se till att rapportera in resultatet i god tid - senast midnatt den 23 maj för Europaparlamentsvalet och midnatt den 12 september för riksdagsvalet.

VAD KRÄVS FÖR ATT FÅ RAPPORTERA IN VALRESULTAT?

- Skolval 2014 Europaparlamentet ska arrangeras under perioden 12 – 23 maj.
- Skolval 2014 Riksdagen ska arrangeras under perioden 1 – 12 september.
- Valsedlar för samtliga partier som distribuerats från Skolval 2014 ska ligga framme i bokstavsordning hela tiden under vallokalernas öppethållande.
- Inga elever ska tvingas att delta i valet.
- Alla elever ska kunna rösta på vilka partier de vill.
- En röst på ett parti skrivet på en blank valsedel, som uppfyller kriterierna för vad som är en giltig röst enligt vad som anges i instruktionerna för valets genomförande, får inte rapporteras som ogiltig.
- Enbart röster från elever i årskurs 7–9 och gymnasiet ska rapporteras in.

VAD KAN GÅ FEL?

De allra flesta skolval går korrekt till och är utformade för att största möjliga mån likna riktiga val. Men ibland kan något gå fel eller missförstånd uppstå.

Här listar vi några saker som kan komma att hända och som det kan vara viktigt att ha under uppsikt även på din skola, som en del av ditt uppdrag som kontrollant.

ALLA VALSEDLAR LIGGER INTE FRAMME

Alla valsedlar som har distribuerats från Skolval 2014 ska ligga framme under hela röstningsproceduren, i bokstavsordning och i jämna proportioner. Eftersom alla deltagande skolor får lika många valsedlar för alla partier som det finns elever på skolan går det alltså att kontinuerligt fylla på med valsedlar, så att det alltid finns lika många valsedlar för alla partier. I Skolval 2014 distribueras samma valsedlar som i de riktiga valen. Valsedlar för ett visst parti får under inga omständigheter tas bort.

ELEVER TVINGAS DELTA I VALET TROTS ATT DE INTE VILL

Precis som i ordinarie val så är det helt frivilligt att rösta i skolval. Även om ett skolval kan genomföras under lektionstid, så är det inte en del av en lektion – det är varken obligatoriskt eller en del av undervisningen att rösta.

ELEVER FÅR EJ RÖSTA PÅ PARTIER SOM INTE HAR VALSEDLAR DISTRIBUTUERADE

Skolval 2014 distribuerar samma valsedlar som distribueras i valet till Europaparlamentet och riksdagsvalet. På samma sätt som i de riktiga valen är det möjligt att rösta på vilket parti som helst även om de inte har fått sina valsedlar distribuerade eller är registrerade av Valmyndigheten. För att rösta på ett sådant parti skriver man enbart partiets namn på en blank valsedel. På samma sätt som i riktiga val måste den som räknar samman röster ange det parti som står skrivet på valsedeln, även om personen själv inte känner till huruvida partibeteckningen som står på valsedeln verkligen är ett parti.

RÖSTER FRÅN ÅRSKURS 6 BLANDAS IHOP MED RÖSTER FRÅN ÅRSKURS 7-9

Endast röster från årskurs 7-9 och gymnasiet ska rapporteras in till Skolval 2014. På ett antal skolor kan det hända att även årskurs 6 deltar i valet. I sådana fall är det mycket viktigt att valkuverten hålls skiljda från elever i årskurs 7-9, om resultaten från ert skolval ska kunna räknas med i valresultatet i Skolval 2014. Anledningen till detta är att resultatet ska bli jämförbart över hela landet, där årskurs 6 inte finns på många skolor eller inte deltar av andra skäl. Rösträkningen ska vara offentlig för de elever som vill titta på.

ELEVER HAR INTE FÖRTROENDE FÖR DE ELEVER SOM ARRANGERAR SKOLVALET

På en del gymnasieskolor, men även en del grundskolor, kan det hända att det finns personer som är politiskt engagerade eller på annat sätt tar tydlig politisk ställning. I vissa känsliga fall kan det hända att andra elever inte känner sig trygga med att valet kommer att gå rätt till eller att rösterna kommer att räknas samman på ett tillförlitligt sätt om vissa elever deltar i anordnandet eller sammanräkningen av röster. En kontrollant har inte möjlighet att bestämma vem som arrangerar skolvalet, men avgör vem som räknar röster. Om det finns oro på en skola över att rösträkningen inte ska gå rätt till är det viktigt att kontrollanten visar sig oberoende. I vissa fall kan det även finnas skäl att fundera över möjligheten att byta ut en rösträknare.

NÅGRA AVSLUTANDE ORD

Precis som över allt annars så kan inte regler och rekommendationer säga allt. Under ett skolval kan det uppstå situationer där reglerna eller rekommendationerna inte räcker till, eller händelser som är oförutsedda.

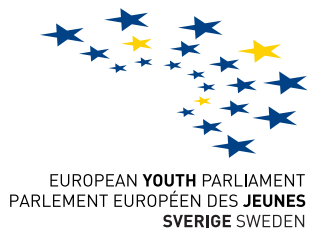
I sådana situationer är det viktigt att som kontrollant använda sitt omdöme och tänka över vad som är möjligt och rimligt att göra och inte. Läs igenom instruktionerna för valets genomförande ännu en gång och försök avgöra varhän de pekar, om de inte är direkt tillämplade på den situation som uppstått. Dokumentera noga alla avvikelser.

Har du några frågor när du oss alltid via e-post info@skolval2014.se!

SKOLVAL

2014

www.skolval2014.se

www.facebook.com/skolval2014

Twitter: @skolval2014